

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Secti V. Notæ Historicæ circa tempus celebrationis Conciliorum
Generalium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

Spiritu Sancto in Ecclesia Cathedrali, & loco sessionis. In 6. leguntur hæc verba, in Ecclesia Cathedrali, in loco eminentiori ipsius Ecclesie, ad Concilium celebrandum & sessiones habendas deputato. Eadem verba leguntur in Præfatione Sessionis VII.

In Sessione XI. postquam dictum fuit, eam in Ecclesia Cathedrali fuisse habitam, adjicitur circumstantia in præcedentibus omiſſa; nempe, Ecclesiam hanc sub Titulo Sancti Vigili dicatam esse. In Ecclesia Cathedrali Sancti Vigili Civitatis Tridentine, in qua celebrantur primam sessionem. Sessio XI. dicitur hic prima: quia prima est sub Julio III. in sessionibus, sequentibus omittitur locus immediatus celebrationis; nam illum indicare supervacaneum fuisset, postquam sessionibus VII. & VIII. dictum fuerat, esse in Ecclesia Cathedrali Tridenti, locum eminentiorem Concilio deputatum.

SECTIO V.

Nota Historica circa Tempus celebrationis Conciliorum Generalium.

Pura observanda essent circa Tempus celebrationis Conciliorum Generalium, quorum nonnulla jam delibata sunt; reliqua ita facilia inventu, ut indicare sufficiat loca unde illa petenda sint. Præcipua capita sunt: 1. Sub quibus Principibus & Imperatoribus, & Regibus. 2. Sub quibus Pontificibus. 3. Quo Sæculo, quo anno, quo Mense, quo Die. 4. Quando absoluta fuerint: 5. An interrupta fuerint, 6. Quanto intervallo.

Porrò: Saltem ex parte tractavimus primum & secundum caput in Notis circa convocationem; nam, observando quis Imperator, quis Pontifex, Concilium convocaverit, adverti potuit sub quo Imperatore, & Pontifice, illud fuerit celebratum. Quoad sæculum celebrationis illud observatum fuit erga insigniora, in 3. numero *Observationum* Generalium, ubi diximus, quinque vel sex esse Sæcula, in quibus singulis plura extiterunt Concilia Generalia & Sæcula nec non Concilia indicavimus. Quoad Annum, Mensem, & Diem, dicimus, facillimum esse cognoscere Annum celebrationis singulorum Conciliorum, quia plura sunt genera Indicum Conciliorum, in quibus hæc circumstantia, nec non Principis & Pontificis, atque etiam loci indicatur, quæque vulgatissima sunt. Quantum ad Mensem & Diem, hi parvam attentionem merentur, quoad propositum nostrum, in quo intendimus observare discrimina graviora Conciliorum Generalium.

Unicum est Concilium Generale cujus celebratio intermissa fuit, nempe Tridentinum; idque bis: primo, ab anno MDXLVII. 14. Sept. ad MDLV. 1. Maii. secundo, à MDLII. 27. Aprilis, ad MDLX. 24. Februarii.

SECTIO VI.

Nota Historica circa PRÆSIDENTIAM.

Hic præfessionem sub verbo generali *præfidentia* complectimur, observabimusque, non solum quis primam sedem in Conciliis Generalibus obtinuerit, sed etiam quis ordo servatus fuerit in consensu reliquarum personarum, quæ ibi convenerunt.

Quantum ad præfidentiam, specialiter sumptam, attinet, constat, Pontificem præfedisſe in omnibus Conciliis Generalibus, quibus ipse interfuit; itaque, cum plerisque Conciliis Generalibus Occidentalibus interfuerit, certum est, eum plerisque Conciliorum Occidentalium præfedisſe. Et quidem in Occidente XIII. ad summum, Concilia Generalia habita fuerunt. Scilicet, quinque in Aedibus Lateranensibus: Duo Lugduni: Unum Vien-

na: Unum Pisis: Unum Constantiæ: Unum Basileæ: Unum Florentiæ: Unum Tridenti. Ipse autem Pontifex interfuit quinque Lateranensibus, Duplici Lugdunensi, unico Viennensi, & unico Florentino ac proinde, novem. Superfunt igitur quatuor, à quibus abfuit: à quibus tamen excipienda sunt, principium Concilii Constantiensis, cui JOANNES XXIII. adfuit, & finis ejusdem, cui MARTINUS V. interfuit.

Quoad reliqua Concilia, certum est Pontificem nullo modo interfuisse Concilio Pisano, neque per se, neque per Legatos; adfuisse autem, & præfedisſe, per Legatos, omnibus sessionibus Concilii Tridentini: quoad verò Concilium Basileense, Legatos Pontificis non adfuisse nisi quibusdam sessionibus, cum eos revocaverit, quoties dissolvit, aut tranſtulit Concilium, qua durante dissolutione, aut translatione, plures habitæ fuerunt sessiones, quibus antiquiorem Cardinalem præfedisſe, (si tamen aliquis remansit) probabile est, vel eorum defectu antiquiorem Archiepiscopum, vel Episcopum, eorum qui aderant, juxta ordinationem factam à Concilio in sessione XVII. in qua videtur imitatum fuisse Concilium Pisanum, cui Cardinalis antiquior præfederat, ut colligi potest ex eo quod instrumentum convocationis à Cardinalibus confectum, Cardinalis antiquior subscripserit primus, idemque recensentur primus eorum, qui Concilio interfuerunt, in Indice sub finem ejusdem Concilii confecto.

Prætermittimus hic Concilium Senense, cui Pontifex interfuit, per nuntios. Licet enim Conciliis Generalibus annumeretur, tam pauca gessit, ut, circa illud immorari superfluum sit.

Et hæc dicenda erant, circa præfidentiam in Conciliis Generalibus Occidentis strictè sumptam. Omitto jura præfidentia in eo sita, quod præfidentiam aperiat primus, item subscribat; quia nihil circa hoc observatione dignum. Secus est de jure exclusivo proponendi res, & quæstiones discutendas, Præfidentibus Tridentinis attributo: ejus enim novitas illud notabile fecit; cum omnino inauditum fuisset ante *sess.* XVII. An. 1562. quæ prima habet clausulam, *proponentibus legatis.*

Quoad ordinem observatum in consensu Conciliorum Generalium, plura reperiuntur statuta, circa hunc confecta, in ejusmodi Conciliis, mox referenda, postquam observaverimus, Concilium Constantiense, in Decreto circa modum celebrandæ sessionis publicæ, velle, ut, per Missam, Prælati sedent pro dignitatibus, & prerogativis suis. In actis Concilii Ferrariensis, unum est statutum ferens 1. Ut Patriarchæ gradum habeant, pro sedium suarum dignitate (hæc determinatur à Concilio Lateranensi IV. in Canone *cap. 23. de Privilegiis* relato.) 2. Ut Archiepiscopi & Episcopi sedent, pro tempore promotionis suæ, exceptis iis, qui Principum Legati sunt, eaque de causâ ceteros quoscunque præcedent, atque inter se gradum Principi, cujus personam gerunt, debitum obtinebunt.

3. Ut Episcopi electi & confirmati sequantur. Credibile est, eos inter se distinctos fuisse ex tempore confirmationis suæ. 4. Abbates Generales, vel qui plures Abbates jurisdictioni suæ subditos habent, ex ordine sedebunt, & ante alios omnes Abbates, quamvis eorum Benedictio recentior sit quàm Abbatum particularium, ad exemplum Archiepiscoporum, qui ante omnes Episcopos; licet antiquius consecratos, sedent. 5. Abbates particulares sedebunt pro tempore Benedictio- nis suæ. 6. Legati, non Episcopi, & Laici cujuscunque ordinis aut dignitatis non sedebunt nisi in medio Navis, ante gradus Tribunalis, dextersum, & sinistrorsum, juxta consuetum in aliis Conciliis ordinem. 7. Protonotarii, Auditor, seu Judex disceptationum, & Corrector, sedebunt, prout